

ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ
TENDERS REVIEW AUTHORITY

Λεωφ. Γρίβα Διγενή 81-83, 2ο όροφο, Τ.Θ. 24820, 1304 Λευκωσία
Τηλ: 22445100, Φαξ: 22445107, Email: tra@aap.gov.cy, Web: www.tra.gov.cy

Ιεραρχική Προσφυγή Αρ. 74/2007

Μεταξύ:

CARAMONDANI BROS PLC

Αιτούντων

v.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΚΥΠΡΟΥ

Αναθέτουσας Αρχής

**Αναθεωρητική Αρχή
Προσφορών**

κ. Ιωάννης Π. Πογιατζής, Πρόεδρος
κ. Μιχαλάκης Χριστοφόρου, Μέλος
κ. Πέτρος Φρακάλας, Μέλος
κ. Άγγελος Αγγελίδης, Μέλος
κ. Χριστόφορος Χριστοφίδης, Μέλος

Αιτούντες:

CARAMONDANI BROS PLC

Αντιπροσωπεύθηκε από τους:

1. κο Λέανδρο Πισία, Δικηγόρο
2. κο Κώστα Χαραλάμπους, Διευθυντή Συμβολαίων

Αναθέτουσα Αρχή:

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΥΠΡΟΥ

Αντιπροσωπεύθηκε από τους:

1. κα Νάταλη Παρτασίδου, Δικηγόρο
2. κα Μαρίνα Ιεροκηπιώτου, Δικηγόρο
3. κο Δήμο Δημοσθένους, Συντονιστή Επιτροπής Αξιολόγησης

Ημερομηνία έκδοσης Απόφασης: 7 Δεκεμβρίου, 2007

Α Π Ο Φ Α Σ Η

Με προκήρυξη που δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα την 16.3.2007 η Αναθέτουσα Αρχή προκήρυξε προσφορά (αρ. CDO 020/2007) για την επέκταση της Σχολής Θετικών και Εφαρμοσμένων Επιστημών στην Πανεπιστημιούπολη και αφορούσε Μηχανολογικές Εργασίες. Ο τύπος της προσφοράς ήταν η χαμηλότερη τιμή εντός προδιαγραφών και η τελευταία ημέρα υποβολής προσφορών η 8.5.2007. Η εν λόγω προσφορά κατακυρώθηκε στην εταιρεία CHANAT LTD σαν το χαμηλότερο εντός προδιαγραφών προσφοροδότη. Οι Αιτητές υπέβαλαν προσφορά η οποία εκρίθη από την Αναθέτουσα Αρχή εντός προδιαγραφών αλλά η προσφορά τους δεν επιλέγηκε λόγω ψηλότερης προσφερθείσας τιμής.

Οι Αιτητές προσβάλλουν την πιο πάνω απόφαση και ζητούν να ακυρωθεί η απόφαση κατακύρωσης στην εταιρεία CHANAT LTD και όπως η προσφορά κατακυρωθεί στους ίδιους σαν το χαμηλότερο προσφοροδότη που ικανοποιεί τις προδιαγραφές. Οι επί μέρους λόγοι που οι Αιτητές στηρίζουν την Προσφυγή τους είναι ότι:

Η προσφορά του επιτυχόντα προσφοροδότη δεν πληροί τους όρους και προδιαγραφές του διαγωνισμού και συγκεκριμένα:

- (α) Δεν πληροί τον όρο 2 «Κριτήρια υποβολής προσφοράς» του Τόμου 1 των Εγγράφων του Διαγωνισμού,
- (β) Η προσφορά της CHANAT LTD είχε ουσιώδεις αποκλίσεις από τους όρους των προσφορών και συνεπώς έπρεπε να αποκλειστεί.
- (γ) Οι Αιτητές ισχυρίστηκαν ότι και η προσφορά του δεύτερου χαμηλότερου προσφοροδότη S-Z Engineering Ltd ήταν άκυρη και θα έπρεπε να αποκλειστεί.

Όσον αφορά τον ισχυρισμό των Αιτητών υπό στοιχείο (α) πιο πάνω τα γεγονότα έχουν ως ακολούθως:

Ο όρος 2 του Τόμου 1 των εγγράφων προσφοράς «Κριτήρια Υποβολής Προσφοράς» αναφέρει τα ακόλουθα:

«2.1.1 Δικαίωμα υποβολής προσφοράς έχουν φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή κοινοπραξία φυσικών ή νομικών προσώπων νοουμένου ότι κατά την περίοδο από 1.11.2002 μέχρι και την ημερομηνία υποβολής της αίτησης πληροί τα πιο κάτω κριτήρια:

Έχει περατώσει συνολικά με επιτυχία δύο (2) έργα μηχανολογικών εγκαταστάσεων ελάχιστης αξίας Λ.Κ. 400.000 το κάθε ένα, δεδομένου ότι ένα τουλάχιστον έργο από αυτά που έχουν περατωθεί, είναι παρόμοιας φύσης με τις υπηρεσίες του κτιριακού συγκροτήματος της Σχολής Θετικών και Εφαρμοσμένων Επιστημών.

2.3.1. Για όλα τα έργα τα οποία έχει εκτελέσει η αιτήτρια εταιρεία, απαιτείται να συμπληρωθούν τα συνημμένα έντυπα τα οποία θα πρέπει να συνοδεύονται από αντίγραφα των πιστοποιητικών τελικών λογαριασμών ή/και πιστοποιητικών παραλαβής των έργων.

2.3.2. Με τον όρο «έργα παρόμοιας φύσης» εννοείται ότι σε αυτά συμπεριλαμβάνονται συγκροτήματα όπως αμφιθέατρα, αίθουσες πολλαπλών χρήσεων, εκπαιδευτικά ιδρύματα, εργαστήρια φυσικής και χημείας, ξενοδοχεία, κλινικές, νοσοκομεία, συγκροτήματα γραφείων και αφορούν κτίρια ανάπτυξης σε ενιαίο χώρο».

Ο επιτυχών προσφοροδότης υπέβαλε κατάλογο τριών έργων αλλά τελικά εκρίθη ότι μόνο τα δύο ήταν αξίας άνω των £400.000,00. Το ένα ήταν το ξενοδοχείο N.& A. Hotel και το άλλο οι Νέες Αποθήκες ΑΗΚ στη Λάρνακα. Η Αναθέτουσα Αρχή θεώρησε ότι το αναφερθέν ξενοδοχείο και μόνο αυτό πληρούσε τις προϋποθέσεις για εφαρμογή της πρόνοιας για παρόμοιας φύσης υπηρεσίες.

Όσον αφορά τις παρόμοιας φύσης «υπηρεσίες» του Κτιριακού Συγκροτήματος της Σχολής Θετικών και Εφαρμοσμένων Επιστημών που αναφέρονται στον πιο πάνω εκτεθέντα όρο 2.1.1 αυτές αναφέρονται σε συγκεκριμένο Πίνακα των Εγγράφων Προσφοράς που περιλαμβάνουν προμήθεια και εγκατάσταση απαγωγών για εργαστήρια Χημείας, Φυσικής και Βιολογίας, προμήθεια και εγκατάσταση εργαστηριακών αερίων όπως κενού πεπιεσμένου αέρα, αζώτου, μεθανίου/προπανίου, προμήθεια και εγκατάσταση συστήματος συναγερμού για διαρροή αερίων, προμήθεια και εγκατάσταση συστήματος εξουδετέρωσης χημικών για τα απόβλητα και διάφορα άλλα.

Οι Αιτητές ισχυρίζονται ότι η ορθή ερμηνεία των όρων 2.1.1 και 2.3.2 δεν περιορίζεται στο ότι το έργο υπό αναφορά θα μπορεί να είναι ξενοδοχείο ή κτιριακό συγκρότημα κλπ άσχετα αν στην πράξη δεν πληροί την προϋπόθεση για *«παρόμοιας φύσης υπηρεσίες»*.

Οι Σύμβουλοι Μηχανικοί της Αναθέτουσας Αρχής, οι οποίοι σε πρώτο στάδιο αξιολόγησαν όλες τις προσφορές, επεσήμαναν στην Έκθεσή τους ότι αν η ερμηνεία των προαναφερθέντων όρων είναι ότι θα πρέπει ο προσφοροδότης να έχει συμπληρώσει έργα που εμπίπτουν στις αναφερόμενες στον όρο 2.3.2 κτιριακές κατηγορίες και με όλες τις υπηρεσίες που περιλαμβάνονται στο παρόν έργο, τότε η εταιρεία CHANAT LTD παρουσιάζει μικρή απόκλιση από τους όρους για το γεγονός ότι στις υπηρεσίες του ξενοδοχείου δεν περιλαμβάνονται υπηρεσίες εξαερισμού με απαγωγούς. Η Επιτροπή Αξιολόγησης στην Έκθεσή της διαφωνεί με τη θέση των συμβούλων μηχανικών και *«θεωρεί ότι οι όροι της προσφοράς όπως έχουν τεθεί και ερμηνεύουν τον όρο «παρόμοιας φύσης Έργα» είναι ξεκάθαροι και δεν αμφισβητούνται»*.

Όπως αναφέρεται και στη γραπτή αγόρευση των Δικηγόρων της Αναθέτουσας Αρχής η αναφορά στον όρο 2.3.2 σε έργα παρόμοιας φύσης συμπεριλαμβάνονται συγκροτήματα τα οποία αφορούν κτίρια ανάπτυξης σε ενιαίο χώρο και σίγουρα κάποιο ξενοδοχείο αποτελεί κτίριο ανάπτυξης σε ενιαίο χώρο και ως εκ τούτου ήταν ορθή η απόφαση της Επιτροπής Αξιολόγησης. Είναι φανερό ότι η Αναθέτουσα Αρχή κρίνει ότι οποιοδήποτε

έργο περιλαμβάνεται στον όρο 2.3.2 όπως π.χ. ξενοδοχείο ικανοποιεί αυτόματα τον όρο αυτό.

Δεν συμφωνούμε με την άποψη αυτή της Αναθέτουσας Αρχής. Είναι κατά την άποψή μας, σαφές ότι η συνδυασμένη ερμηνεία των όρων 2.1.1 και 2.3.2 οδηγεί στο συμπέρασμα ότι η αναφορά γίνεται «σε παρόμοιας φύσης υπηρεσίες» με αυτές του κτιριακού συγκροτήματος της Σχολής Θετικών και Εφαρμοσμένων Επιστημών και όχι σε είδος ή αξία κατασκευής. Γι' αυτό και γίνεται στους όρους του διαγωνισμού αναφορά ότι τουλάχιστον ένα από τα δύο έργα άνω των £400.000.- θα πρέπει να περιλαμβάνει παρόμοιας φύσης υπηρεσίες όπως αυτές περιγράφονται και καθορίζονται στους όρους των προσφορών. Η ερμηνεία η οποία εδόθη από την Επιτροπή Αξιολόγησης είναι εσφαλμένη γιατί αυτή οδηγεί στο αβάσιμο συμπέρασμα ότι οποιοδήποτε ξενοδοχείο ή ακόμα και οποιοδήποτε κτιριακό συγκρότημα κατ' ανάγκην περιλαμβάνει υπηρεσίες παρόμοιες με τις ζητούμενες. Ένας επιπλέον λόγος που υποστηρίζει την άποψη των Αιτητών είναι και το γεγονός ότι στο έντυπο 3.3 (Δήλωση πείρας) ζητείται από τους προσφοροδότες να αναφέρουν το είδος των εργασιών που εκτελέστηκαν στο επικαλούμενο έργο.

Λαμβάνοντας υπόψη τη διαπίστωση μας αυτή όσον αφορά τη λανθασμένη ερμηνεία που δόθηκε στους προαναφερθέντες όρους, δεν κρίνουμε εάν η απόκλιση στην προσφορά του επιτυχόντα προσφοροδότη είναι επουσιώδης όπως ανέφεραν οι Σύμβουλοι Μηχανικοί ή εάν είναι ουσιώδης. Επίσης, δεν θα ασχοληθούμε με τους άλλους ισχυρισμούς των Αιτητών ότι υπήρχαν πολλές ελλείψεις στις καθορισμένες από τους όρους των προσφορών «παρόμοιες υπηρεσίες», λαμβάνοντας υπόψη ότι αυτές δεν έχουν επισημανθεί από τους Συμβούλους Μηχανικούς και εν πάση περιπτώσει πρόκειται για τεχνικά θέματα για τα οποία δεν μπορούμε να επέμβουμε εκτός αν για τις συγκεκριμένες ελλείψεις αποδειχθεί η ύπαρξη πλάνης ή παράβαση του Νόμου, στοιχεία τα οποία δεν έχουν αποδειχθεί.

Όσον αφορά τους ισχυρισμούς των Αιτητών υπό στοιχείο (β) πιο πάνω, ότι δηλαδή η προσφορά της CHANAT LTD είχε ουσιώδεις αποκλίσεις από τους όρους των

προσφορών και συνεπώς έπρεπε να αποκλειστεί, τα γεγονότα όπως εκτέθηκαν ενώπιον μας έχουν ως ακολούθως:

Οι Σύμβουλοι Μηχανικοί στην αξιολόγησή τους καταγράφουν τρεις αποκλίσεις από τις προδιαγραφές:

1. Οι εξαεριστήρες εργαστηρίων έχουν τους κινητήρες τους απευθείας συνδεδεμένους με τη φτερωτή αντί με ρυθμιζόμενη τροχαλία και ιμάντα όπως καθορίζουν οι προδιαγραφές. Επίσης φέρουν ηλεκτρονικό ρυθμιστή ταχύτητας ενώ οι προδιαγραφές ζητούν σταθερή ταχύτητα.
2. Για τις αποχετεύσεις των εργαστηρίων έχει προταθεί σαν κατασκευαστής των διασωληνώσεων η εταιρεία Lordos Plastics η οποία όμως δεν κατασκευάζει σωλήνες πολυπροπυλενίου όπως ζητούν οι προδιαγραφές.
3. Για τα εξαρτήματα των εργαστηριακών πάγκων (laboratory fittings) δεν έχουν υποβληθεί τεχνικοί κατάλογοι.

Η Επιτροπή Αξιολόγησης σε σχέση με τις πιο πάνω αποκλίσεις αναφέρει απλά και μόνο: *«Οι αποκλίσεις οι οποίες περιγράφονται στην έκθεση των Συμβούλων δεν θεωρούνται ουσιώδεις αποκλίσεις και επομένως η προσφορά γίνεται αποδεκτή.»* Κατά την ακρόαση της Προσφυγής η Αναθέτουσα Αρχή ισχυρίστηκε ότι για το υπό στοιχείο (1) πιο πάνω, εξαεριστήρες εργαστηρίου οι προταθέντες από τη CHANAT ήταν καλύτερης τεχνολογίας από αυτό που ζητούσαν οι προδιαγραφές, για το υπό στοιχείο (2) πιο πάνω, αποχετεύσεις των εργαστηρίων η CHANAT κατέγραψε την εταιρεία Lordos Plastics είτε σαν κατασκευαστή είτε σαν προμηθευτή των σωλήνων πολυπροπυλενίου, ενώ τέλος για το υπό στοιχείο (3) πιο πάνω, εξαρτήματα εργαστηριακών πάγκων η Αναθέτουσα Αρχή παραδέχεται ότι δεν υποβλήθηκαν τεχνικοί κατάλογοι αλλά η CHANAT έκαμε αναφορά στον κατασκευαστή και τα τεχνικά φυλλάδια είχαν υποβληθεί από άλλους προσφοροδότες με αποτέλεσμα να είναι γνωστά τα τεχνικά σημεία.

Δεν μπορούμε να αποδεχθούμε κανένα από τους πιο πάνω ισχυρισμούς της Αναθέτουσας Αρχής γιατί κανένας από αυτούς δεν έχει καταγραφεί στην έκθεση της Επιτροπής Αξιολόγησης και είναι γνωστό ότι η αιτιολογία της διοικητικής πράξης ή απόφασης δεν μπορεί να αποκαθίσταται εκ των υστέρων με προφορικούς ή γραπτούς ισχυρισμούς κατά την ακρόαση της Προσφυγής. Ειδικότερα όσον αφορά τις αποχετεύσεις των εργαστηρίων είναι καταγεγραμμένη η θέση των Συμβούλων Μηχανικών ότι η εταιρία Lordos Plastics δεν κατασκευάζει σωλήνες πολυπροπυλενίου. Ο ισχυρισμός ότι η εταιρεία αυτή μπορεί να είναι ο προμηθευτής των σωλήνων και όχι ο κατασκευαστής παραμένει μετέωρος. Οι όροι των προσφορών ζητούσαν να δηλωθεί ο κατασκευαστής και όχι ο προμηθευτής. Ο σχετικός όρος για τη δήλωση έχει τον τίτλο Manufacturer/Origin. Η λέξη origin δεν υποδηλώνει προμηθευτή αλλά τόπο προέλευσης. Εξάλλου θα ήταν εντελώς άσκοπο να ζητείται να δηλωθεί και ο προμηθευτής εφόσον σαφώς ζητείτο να δηλωθεί ο κατασκευαστής. Όσον δε αφορά τον ισχυρισμό για τα τεχνικά φυλλάδια των εργαστηριακών πάγκων και πάλιν ο ισχυρισμός παραμένει μετέωρος γιατί τίποτε δεν αναφέρεται σχετικό στην έκθεση της Επιτροπής Αξιολόγησης και επιπλέον τα τεχνικά αυτά φυλλάδια δεν περιήλθαν στην αντίληψη των Συμβούλων Μηχανικών που αξιολόγησαν τις προσφορές. Δεν λαμβάνουμε θέση εάν οι τρεις αποκλίσεις είναι ουσιώδεις ή όχι εφόσον διαπιστώνουμε ότι δεν έγινε καμία έρευνα ούτε και υπάρχει οποιαδήποτε αιτιολογία. Σημειώνουμε απλώς ότι κατά πάγια Νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου οι αποκλίσεις από τις συστάσεις τεχνικών επιτροπών ή οργάνων θα πρέπει να αιτιολογούνται ειδικά.

Τέλος, όσον αφορά τους ισχυρισμούς των Αιτητών υπό στοιχείο (γ) πιο πάνω, για ακυρότητα της προσφοράς του δεύτερου χαμηλότερου προσφοροδότη S&Z Engineering Ltd δεν πρόκειται να ασχοληθούμε με λεπτομέρειες γιατί κρίνουμε ότι είναι εκτός της παρούσας διαδικασίας. Θα αναφερθούμε μόνο σε ένα στοιχείο το οποίο ίσως να καθορίζει και τον τρόπο ενέργειας της Αναθέτουσας Αρχής στη συνολική διαδικασία. Είναι παραδεκτό και είχε επισημανθεί από τους Συμβούλους Μηχανικούς ότι η εγγύηση συμμετοχής της πιο πάνω εταιρείας έληγε την 8.8.2007 αντί την 6.10.2007 όπως απαιτούσαν οι όροι. Η Επιτροπή Αξιολόγησης και πάλιν εθεώρησε τούτο όπως και άλλες αποκλίσεις που επεσήμαναν οι Σύμβουλοι σαν μη ουσιώδεις και έκαμαν την

προσφορά αποδεκτή. Στη γραπτή αγόρευση των Δικηγόρων της Αναθέτουσας Αρχής γίνεται παραδεκτό ότι η εγγυητική είχε ημερομηνία λήξης 8.8.2007 αλλά *«αυτή παρατάθηκε στη συνέχεια με αποτέλεσμα η εγγυητική της να είναι καθόλα νόμιμη»*. Πρόκειται για καθόλα λανθασμένη άποψη. Αν η υποβληθείσα με την προσφορά εγγύηση δεν κάλυπτε την περίοδο που καθορίζουν οι όροι του διαγωνισμού δεν είναι δυνατή και νόμιμη η εκ των υστέρων παράτασή της.

Βάσει όλων των πιο πάνω κρίνουμε ότι η προσβαλλόμενη απόφαση παραβιάζει το ισχύον δίκαιο γιατί λήφθηκε υπό καθεστώς πλάνης, ελήφθη χωρίς τη δέουσα έρευνα και είναι αναιτιολόγητη. Ως εκ τούτου, η προσβαλλόμενη απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής ακυρώνεται.